

ORĘDOWNIK POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Abonament:
 kwartalnie w ekspedycji . . . . . 180.00 mk.
 miesięcznie na poczcie . . . . . 60.00 mk.
 numer pojedynczy . . . . . 10.00 mk.

Dział urzędowy = nieurzędowy

Ogłoszenia:
 wiersz nonparelowy lub miejsce jego . . . . . 5.00 mk.
 wiersz reklamowy w dziale nieurzędowym . . . . . 10.00 mk.
 Dla ogłaszających z poza powiatu 50% więcej

Nr. 18 Za redakcję: Dział urzędowy: Starostwo; nieurzędowy: E. Kraszewski w Koźminie | Wychodzi 2 razy tyg. Ogłoszenia przyjmuje się do wtorku i piątku godz. 9 przedpoł. | Druk: ZAKŁAD GRAFICZNY EDWARDA KRASZEWSKIEGO w KOŹMINIE | Nakład własnej księgarni. Telefon 34. Adres telegraficzny: Orędownik Koźmin | Rok 35

Dział urzędowy

Nr. 97. **Dotyczy wystawianie poświadczeń obywatelstwa Polskiego.**
 Osoby starające się w celu uregulowania poborów emerytalnych względnie rentowych lub w innych sprawach o dokument obywatelstwa polskiego, winni przedłożyć Starostwu, pokój nr. 3, oprócz wniosku pisemnego wzgl. wniosku protokólnego, który to ostatni w miarę możliwości przyjmuje, Starostwo, następujące dokumenty:

I. **Osoby stanu wolnego:** 1. metrykę urodzenia wzgl. chrztu, 2. poświadczenie władzy policyjnej wzgl. wyciąg z księgi dusz wystawiony i potwierdzony przez tę władzę, stwierdzający miejsce stałego zamieszkania wnioskodawcy na ziemiach przyznanych Polsce traktatem wersalskim, w czasie od 1. stycznia 1908 do 10. stycznia 1920 r. (art. 91 traktatu wersalskiego i art. 3 traktatu dodatkowego o mniejszościach narodowych) albo takie same poświadczenie wzgl. wyciąg z księgi dusz dla rodziców (ojca i matki) wnioskodawcy, urodzonego na ziemiach polskich (art. 4 traktatu dodatkowego o mniejszościach narodowych) 3) o ile wnioskodawca w czasie od 1. stycznia 1908 r. do 10. stycznia 1920 służył we wojsku wzgl. znajdował się na wojnie przedstawić musi papiery wojskowe wzgl. dostarczyć poświadczenie z czasu służby wojskowej wystawione na mocy papierów wojskowych przez władzę policyjną, 4. metrykę urodzenia wzgl. chrztu dzieci nieślubnych o ile matka nieślubna jest opiekanką.

II. **Żonaci:** 1. metrykę urodzenia względnie chrztu i to: a) głowy rodziny, b) poszczególnych dzieci, 2. metrykę ślubu, 3. poświadczenie względnie wyciąg z księgi dusz jak pod I. 2.) 4.) ewtl. poświadczenie jak pod I. 3.) co do służby wojskowej.

III. **Wdowy.** 1. metrykę urodzenia wzgl. chrztu i to: a) wnioskodawczyni, b) poszczególnych dzieci, 2. metrykę ślubu, 3. dowód śmierci męża, 4. poświadczenie wzgl. wyciąg z księgi dusz jak pod I. 2) 2) jedynagże o ile wnioskodawczyni w czasie od 1. stycznia 1908 do 10. stycznia 1920 na ziemiach polskich nie zamieszkiwała dostarczyć musi poświadczenie wzgl. wyciąg z księgi dusz co do zamieszkiwania w tym czasie na ziemiach polskich rodziców jej zmarłego męża.

IV. Jeżeli osoby wyszczególnione pod liczbą I., II., i III. nie mogą udowodnić miejsca stałego zamieszkania swego względnie swoich rodziców, wymaganego pod liczbą I. 2, II. 3, i III. 4, a są polskiego pochodzenia, natenczas powinny celem uzyskania dokumentu uznania obywatelstwa polskiego złożyć dowody polskiego pochodzenia swego i równocześnie we wniosku pisemnym lub w protokole na Starostwie zrzec się dotychczasowego obcego obywatelstwa.

Panom Komisarzom obwodowym, burmistrzom, sołtysom gminnym i dworskim zwracam na powyższe szczególne uwagę i proszę o odpowiednie pouczenie osób interesowanych.
 — L. dz. 1335/22 St. —

Koźmin, dnia 2. marca 1922 r.
Starosta.
 w z. Andrzejczak
 Starszy Sekretarz powiatowy.

Nr. 98. W ślad za tutejszym obwieszczeniem z dnia 23. stycznia 1922 r. — Orędownik Powiatowy nr. 9, pozycja 50 — podaję poniżej wzór do prowadzenia rejestrów stanowiących klaczy.

Rejestr
 przez rozplodowca
 powiat . . . . . stanowiących klaczy.

Nr. bież.	Właściciela klaczy		Opis klaczy			Nazwa rozplodowca	Wiek	Stanowiących klaczy w miesiącach						
	miejsce zamieszkania	imię i nazwisko	Maść znamiona	Wiek	Wyśokość			sty-czeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	

Właścicielom stanowiących klaczy winni posiadziciele licencjonowanych ogierów wystawiać poświadczenia następującej treści:

Świadeostwo stanowienia
 Pan . . . . . poświadcza się, że jego klacz maści . . . . .
 lat . . . . . wysokości . . . . . cm została dzisiaj stanowiona przez rozplodowca . . . . .
 . . . . ., dnia . . . . . 19 . . . . .

Zwracam uwagę, że używanie nie licencjonowanych ogierów do stanowienia obcych klaczy jest karygodnym w myśl § 1 regulaminu o licencjonowaniu ogierów prywatnych na obwód poznański z dnia 10-go grudnia 1892 (Tyg. Urzęd. 22 z dnia 30. 5. 1893 str. 205).
 — L. dz. 1153/22 St. I. —
 Koźmin, dnia 22. lutego 1922 r.

Starosta
 w z. Andrzejczak, Starszy sekretarz powiatowy.

Nr. 99. **Płaćcie natychmiast daninę, ponieważ w ostatnich dniach może się zdarzyć, iż z powodu nawału publiczności kasy zapłaty odebrać nie będą mogły a tem samem płatnicy narażeni będą na poniesienie wysokich procentów za zwłokę. Zapłatę przyjmuje Komunalna Kasa Powiatowa w Koźminie oraz Kasy Miejskie w Koźminie, Borku i Pogorzeli.**
 — Nr. dz. 208/22 D. —
 Koźmin, dnia 25. lutego 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
 (—) Czarnecki.

Nr. 100. **Dotyczy zmiany we wydawaniu paszportów.**

W myśl reskryptu Ministerstwa z dnia 20. lutego 1922 r. L. dz. 5 b. 3508/21 likwiduje się Biuro Paszportowe przy Województwie Poznańskim. Z dniem 11. marca 1922 r. przechodzą wszelkie czynności w sprawach paszportowych, jak wydawanie paszportów, udzielanie wiz i t. d. na Starostwo.

W sprawach paszportowych obowiązuje rozporządzenie Ministerstwa byłej dzielnicy pruskiej z dnia 7. maja 1921 r. (Dz. U. M. b. dz. pr. nr. 19 strona 275), ogłoszone w nr. 47, pozycji 333 „Orędownik z roku 1921”.

Blizsze szczegóły poda się w krótkce w „Orędowniku” do wiadomości. — L. dz. 1138/22. St. —
 Koźmin, dnia 28. lutego 1922 r.

Starosta.
 w z. Andrzejczak
 Starszy sekretarz powiatowy.

Nr. 101. Na mocy § 100, 100 a i 100 b ordynacji proceduralnej rozporządzam, aby z dniem 1. lutego 1922 r. został utworzony przymusowy cech garncarski na powiaty Kępno, Ostrzeszów, Odolanów, Ostrów, Pleszew, Krotoszyn, Koźmin i Jarocin z siedzibą w Ostrowie.

Od wyżej wymienionego terminu należą wszyscy rzemieślnicy, którzy w powiatach wymienionych rzemiosła garncarskie uprawiają do tegoż cechu,
 — 4504/21. IV. A. —

Poznań, dnia 5. stycznia 1922.
Wojewoda.

Powyższe, podaję do wiadomości.
 — Nr. dz. 1021/22. St. I. —
 Koźmin, dnia 1. marzec 1922 r.

Starosta
 w z. Andrzejczak.

Nr. 102. Odnośnie do rozporządzenia Pana Starosty Krajowego z dnia 28. stycznia 1922 r. L. dz. 165/22. U. polecam Panom Sołtysom gminskim i dworskim raz i wszystkim posiadzicielom gruntów tutejszego powiatu, ażeby stosowali się ściśle do przepisów względnie zabezpieczali wszelkie maszyny i narzędzie rolnicze n. p. wszelkiego rodzaju maneże, siewczkarnie, młóczkarnie, drabki itd, które winny być opatrzone przyrządami ochronnymi stosownie do wydanych swego czasu przez władze niemieckie przepisów (część I do IV.) które nadal obowiązują.

Niezastosowanie się do istniejących przepisów pociąga za sobą kary w myśl §§ 1030, 851, Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Panom Komisarzom i sołtysom zwracam przeto uwagę, ażeby zważali na niniejsze przepisy zapobiegające nieszczęśliwym wypadkom i w razie niezastosowania się winnych natychmiast padali Panu Starostwie Krajowemu (przez Wydział powiatowy) do ukarania.
 — L. dz. 90/22 N. W. —
 Koźmin, dnia 27. lutego 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
 z pol. Andrzejczak.

Nr. 103. Powołując się na obwieszczenie moje z dnia 30. stycznia 1922 r. w „Orędowniku” Nr. 10 pozycja 53 podaję do wiadomości, że w sprawie renty inwalidów urzędować będzie komisja z Powiatowej Komendy Uzupelnień dnia 6 i 7. marca b. r. w Koźminie w Hotelu p. Grodzkiego.
 — L. dz. 17/22 O. P. —
 Koźmin, dnia 2. marca 1922 r.

Starosta.
 w z. Andrzejczak

Nr. 104. **Obwieszczenie.**

W myśl rozporządzenia Ministra Skarbu w Warszawie zawiadamia się że Sejm Ustawodawczy przedłużył termin do wnoszenia prosby o ulgi daninowe do 6. marca r. b. włącznie. Wnioski stawione po tem czasie będą bezwzględnie odrzucone.

Urząd Skarbowy
podatków bezpośrednich i opłat skarbowych.
Wydział daninowy (—) Kościelniak.

Nr. 105. Za sprzedawanie napojów alkoholowych w czasie zakazanym zostali ukarani:

1. Elżbieta Adamska Koźmin 3000 mk.
2. Józef Mrozkowiak Koźmin 5000 mk. (po raz drugi)
3. Paweł Scholz Koźmin 3000 mk.
4. Teofil Pilarczyk Koźmin 3000 mk.
5. Czesław Podlewski Koźmin 3000 mk.

— Nr. dz. 1337/22 St. I. —
 Koźmin, dnia 15. lutego 1922 r.

Starosta.
 w z. Andrzejczak.

Nr. 106. Następujące osoby zamierzają z powiatu tutejszego wyprowadzić się na stałe do Niemiec.

1. Wolf Karolina, wdowa z córką z Elżbietkowa
2. Michaelis Hermann, cukiernik z Koźmina
3. Frieda Czapski, żona po kupcu wraz z rodziną z Koźmina
4. Adolf Czapski, kapitalista z Koźmina
5. Zofja Czapska, żona po kupcu z Koźmina
6. Ernestyna Lebede służąca z Koźmina.

Osoby i urzędy mające jakiegokolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutejszym Starostwie pokój nr. 3. zgłosić.

Koźmin, dnia 2. marca 1922 r.
Starosta.
 w z. Andrzejczak.

Dział nieurzędowy

Kurjer Poznański podaje w numerze 51:
Do wiadomości płatników.

Daje się zauważyć, że płatnicy daniny, którzy wnieśli prosby o odroczenie lub rozłożenie jej zapłaty na raty nie uskuteczniili dotychczas wogóle żadnych wpłat. Z kompetentnej strony jesteśmy upoważnieni zwrócić płatnikom tym uwagę na to, że zasadniczo daninę należy pokryć w ustawowych terminach, conajmniej częściowo, o ile jej całkowite uiszczenie zagrażałoby egzystencji ekonomicznej płatników. Ze ten wzgląd w ścisłym pojęciu, może jedynie stanowić o zezwoleniu na odroczenie, względnie rozłożenie zapłaty daniny na raty, wynika tak z wyraźnego brzmienia, jak również z całej tendencji ustawy o poborze nadzwyczajnej daniny państwowej.

Wiadomości pozamiejscowe

Poznań. Strajk drukarski wybuchł w czwartek, 2 marca przedpołudniem o godz. 11-tej.

Raut w poselstwie polskiem w Berlinie. Pp. Madejscy wczoraj po raz pierwszy podejmowali w salonach poselstwa polskiego w Berlinie ciało dy-

plomatyczne oraz przedstawicieli świata politycznego. Pierwszy oficjalny raut wydany przez p. Madejskich cieszących się już dzisiaj nadzwyczajną sympatią wśród koła dyplomatycznego miał przebieg na terenie Berlina udatny i dyplomacja berlińska wyniosła o gościnności posła Madejskiego i jego małżonki wrażenie jak najlepsze.

Ruch w Towarzystwach

Baczność Członkowie Związku Inwalidów Wojennych w Koźminie. Następne zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 5-go marca b. r. o godz. 1-ej popołudniu na sali p. Mrozkowiaka. Ponieważ pomiędzy innymi będzie omawiana sprawa sprowa-

dzenia tańszego obuwia i ubrań uprasza się zatem wszystkich członków o jaknajliczniejsze przybycie. Zarząd.

Baczność Powstańcy. W niedzielę 5 lutego b. r. popoł. o godz. 2-giej wspólna pogadanka w hotelu druha Grodzkiego.

O liczny udział prosi Zarząd.

Interes pokrywania dachów

cykiem, tekturą [papą], (pojedynczo i dubeltowo) i smołowcem [holcementem]

Smolenie i reperacje starych dachów

Wykonuję pod gwarancją wszelkie zlecenia

WOJCIECH JAWORSKI, KOŹMIN

Telefon 56

ulica Stawowa 12

Telefon 56

Bedachungsgeschäft!

Decken der Dächer

mit Zint, Pappe (einfach und doppelt) sowie mit Holzement

Teeren und reparieren alter Dächer

Vollführe sämtliche Aufträge unter Garantie

Osiedliłem się w Koźminie jako lekarz prakt.

Przyjmuje tymczasem aż do urządzenia mieszkania chorych kasowych i prywatnych w szpitalu powiatowym od godziny 9—11 przedpoł. i 4—5 popołudniu.

Dr. Tadeusz Jachowski

Towarzystwo Pożyczkowe w Koźminie

Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędności w Poznaniu nr. 200558, w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Poznaniu i Ostrowie oraz w Banku Związku w Poznaniu

przyjmuje

Oszczędności

placąc 3 do 5 od sta i załatwia szybko i tanio wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości

Książki szkolne i tablice poleca

Księgarnia i skład papieru Edwarda Kraszewskiego w Koźminie
Wydawnictwo Orędownika.

Zarząd więzienia sądowego w Koźminie ma do oddania na przeciąg 1 roku najwięcej oferującemu pewną ilość odpadków (przeciętnie 2 centnary tygodniowo) z kuchni więziennej na karmę dla świni lub bydła. Oferenci zechcą się zgłosić w sądzie w przeciągu 2 tygodni i złożyć swe oferty pisemnie u sędziego Dra. Pasternaka.

Koźmin, dnia 28. lutego 1922 r.

Przełożony więzienia.

Korzystne kupno

Dom murowany masywnie w rynku w Pogorzeli, nadający się do każdego interesu, z ładnym owocowym ogrodem.

Zgłoszenia przyjmuje

T. Samolewski

Gostyń.

Skóry obuwnicze, siodlar- skie i przybory

poleca

firma Szymczak, Koźmin.

Zapisujcie Orędownik powiatu Koźmińskiego.

Dostarczamy na zamówienie na miesiąc luty i marzec

węgiel górnośląski

po cenach przystępnych Wpłaty przyjmuje Polski Bank Handlowy Oddział w Kępnie

Rolnik w Kępnie

Tel. 30 i 68 właśc.: Br. Piechowiak Tel. 30 i 68

Okazyjnie na sprzedaż ładny garnitur,

kanapa z fotelami, dywan 3×4 mtr., lustro, także mniejszy dywan i maszyna damska do szycia

WITT, KOŹMIN

Rynek nr. 7

Sprzedam od zaraz

dwa domy

jednopiętrowe

Ign. Lewandowicz w Koźminie
ulica Wałowa 19

Budowa piecy kaflanych skład kafl i żelazne przybory do piecy

Wszelkie prace wykonuje pod gwarancją

W. Siniecki

Koźmin, dawn. Jutrosin

Nowy Rynek 2

„WAWEL”

Dom handlowy w Poznaniu, plac Działowy 11

posiada na składzie

Papier kancelaryjny, conceptowy, maszynowy, drukowy, i pakunkowy, ołówki chemiczne i grafitowe, książki handlowe, papier listowy, koperty, zeszyty szkolne i rysunkowe, oraz wszelkie przybory szkolne i biurowe.

Sprzedaz tylko hurtowna, ceny konkurencyjne.

Od 8. t. m. przejęłam na własność od p. Goguńskiego dawn. Roszak przy ulicy Klasztornej

Skład cygar, papierosów i but. sprzedaż likierów

Szanowną Publiczność jaknajprzejmiej proszę o łaskawe poparcie mego interesu

Z poważaniem

Buszkiewiczowa

Na sprzedaż

dom masywny, chlew i 7 mórg pszen. roli

Miejscowość nadaje się do każdego rzemieślnika kowala, stelmacha lub stolarza
Urządzenie interesu do towarów kolonialnych także w tem domu
L. Wachowiak, Polskie Olędry, poczta Dobrzyca, pow. Koźmin